

UB-ÖVN
Thomas Bengtsson
010-240 22 12
thomas.bengtsson@msb.se

Smörgåsbord av syfte och mål för samverkansövningar

Innehållsförteckning

Inledning	2
Övergripande syfte.....	2
Aktörsgemensamma mål.....	3
Syfte för aktörer	3
Försvarmakten.....	3
Kommunens organisation för räddningstjänst	4
Kommunen	4
Landstinget.....	5
Länsstyrelsen.....	6
Näringslivet	6
Polismyndigheten	7
SOS Alarm	7
Sveriges Radio	7
Trafikverket	8
Aktörsspecifika mål	8
Försvarmakten.....	8
Kommunens organisation för räddningstjänst	8
Kommunen	9
Landstinget.....	11
Länsstyrelsen.....	12
Näringslivet	12
Polismyndigheten	12
SOS Alarm	13
Sveriges Radio	14
Trafikverket	14

Inledning

Dokumentet ska ses som en källa till arbetet med syfte och mål vid regionala samverkansövningar och bygger på genomförda övningar. Varje aktör kan med gott samvete kopiera redan använda syfte och mål och istället lägga tid på att ta fram en målbeskrivning med tillhörande indikatorer och utvärderingsfrågor som beskriver vad målet innebär just för den aktören. Ett genomarbetat arbete med indikatorer och utvärderingsfrågor förenklar en utvärdering och medför också en intern förankring av de mål som ska uppnås under övningen.

Övergripande syfte

- Belysa rollfördelning och samverkan.
- Förtydliga ansvaret för psykosocialt omhändertagande mellan en kommun, landstinget, flygplatsen och flygbolaget.
- Ge deltagande aktörer tillfälle att pröva larm- och uppstartsfas
- Ge underlag för vidareutveckling av arbetet med att ta fram gemensam lägesbild.
- Pröva den nya länsgemensamma kommunikationsplanen och samverkan mellan räddningsledning och informatörer.
- Pröva och ge underlag för att utveckla ett ledningskoncept.
- Pröva räddningstjänstens, polisen och sjukvårdens förmåga att hantera en stor olycka i länet.
- Pröva, identifiera brister och utveckla flygräddningsinstruktionen.
- Utvärdera eget handlande utifrån gällande lagstiftning i förhållande till andra aktörer och deras lagstiftning.
- Utvärdera egna ledningsprinciper och eget stabsarbete.
- Öva en händelse som kräver samverkan mellan flera aktörer och på flera ledningsnivåer.
- Öva och utveckla förmågan att skapa en gemensam lägesbild.
- Öva och utveckla förmågan till samordning och samverkan vid allvarliga¹ händelser, särskilt privat-offentligt samverkan.

¹ Regeringen har i skrivelsen 2009/10:124 valt att använda begreppet *allvarlig händelse*, med samma innebörd som *extraordinär händelse*, för de aktörer som inte omfattas av lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extra ordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

- Öva och utveckla förmågan till samordning av information till allmänhet och media.
- Öva samverkan mellan två län.
- Öva samverkansstab grupperad på länsstyrelsen.

Aktörsgemensamma mål

- *Grundläggande förmåga* att förmedla information internt och externt.
- *Grundläggande förmåga* att skapa en gemensam lägesbild.
- *Grundläggande förmåga* att utbyta information i syfte att skapa gemensam lägesuppfattning.
- *God förmåga* att genom samverkan samordna insatser vid allvarliga händelser och stora olyckor.
- *God förmåga* att initiera inledande åtgärder mot bakgrund av larmet.
- *God förmåga* att motta och hantera larm.
- *God förmåga* att samordna informationen till allmänhet och media.
- *God förmåga* att samverka i syfte att samordna hantering av den rådande situationen.
- *God förmåga* att samverka på systemledningsnivå² vid en allvarlig olycka som drabbar länet.
- *God kännedom* om deltagande aktörers ansvarsområden och förmåga vid kärnteknisk olycka.
- *Mycket god förmåga* att samverka på skadeplats.

Syfte för aktörer

Försvarmakten

- Få insikt i samhällets resurser för olyckor.
- Få verka i rollen med att stödja samhället.
- Utvärdera försvarmaktens ledning och samverkan på regional och lokal nivå.
- Öva och utveckla förmågan att samverka på regional och lokal nivå.

² Med systemledningsnivå avses den ledningsnivå som leder hela myndighetens verksamhet

- Öva samverkan med civila aktörer.

Kommunens organisation för räddningstjänst

- Bekräfta haveriinstruktionens funktionalitet och ge förslag till förändringar.
- Utvärdera förmågan att hantera större olyckor och extraordinära händelser på ledningsnivå.
- Öva de olika stabsnivåerna enligt gällande stabsinstruktion.
- Öva en stab som har till uppgift att stödja en eller flera samtidigt pågående insatser och stödja beslut inom förbundets geografiska område.
- Öva ledning och samverkan med framförallt polis och SOS på systemledningsnivå.
- Öva ledning och samverkan med framförallt Swedavia, polis och sjukvård på skadeplats.
- Öva samordning med kommunens krisledning.
- Öva snabb uppstart och etablering av bakre ledning/stab.
- Öva snabb uppstart och etablering samt arbetet på skadeplats.

Kommunen

- Ge krisledningsnämnd och krisledningsstab ökad kunskap om ras- och skredproblematiken
- Identifiera kommunikationsvägar för intern och extern samverkan samt upprättande av gemensam lägesbild.
- Pröva krisledningsplanens innehåll och identifiera förbättringsåtgärder.
- Pröva ledningsplatsens (och informationscentralens) praktiska och tekniska funktioner.
- Pröva WIS³ som informationssystem
- Testa den regionala informationsplanen.
- Tydliggöra ansvarsområden mellan kommunens verksamhetsdelar samt mellan kommunen och andra aktörer i krishanteringssystemet.

³ Webbaserat informationssystem

- Utvärdera arbetssättet vid en extraordinär händelse ute i förvaltningarna.
- Utvärdera förmågan att hantera en extraordinär händelse hos den gemensamma krisledningsorganisation samt hos deltagande förvaltningar i respektive kommun.
- Utvärdera samverkan med andra myndigheter och aktörer.
- Öka informationsgruppens förmåga att genom samverkan med andra aktörer sprida relevant information om en allvarlig händelse som inträffar i det geografiska området.
- Öka kommunledningsgruppens förmåga att genom samverkan med andra aktörer hantera en allvarlig händelse som inträffar i det geografiska området.
- Öka POSOMs ledningsgruppsförmåga och genom samverkan med andra aktörer få igång en organisation för psykosocialt omhändertagande av drabbade.
- Öva egen informations- och upplysningscentral.
- Öva förmågan till samordning av information internt inom den kommunala koncernen.
- Öva förmågan till samordning av information med extern aktör.
- Öva krisledningsfunktionens samverkan med extern aktör.
- Öva larmfas och start av krisledningsorganisationen.
- Öva och utveckla krisledningsfunktionens förmåga till stabsarbete och samverkan internt vid större olyckor och extraordinära händelser inom den kommunala koncernen.
- Öva samverkan med andra organisationer/enheter som är inblandade i ett omhändertagande.
- Öva tjänstemannaledning (krisledningsstab) med stödfunktioner (inkl upplysningscentral) och krisledningsnämnd samt belysa roll och ansvarsfördelning internt inom kommunen.
- Öva tjänstemannaledning och krisledningsnämnd.

Landstinget

- Öva och finna lämpliga transportsätt för sjukvårdsgrupper.
- Öva prehospital akutsjukvård på skadeplats.

- Öva särskild sjukvårdsledning enligt ny ledningsdoktrin.

Länsstyrelsen

- Belysa länsstyrelsens kommunikation och gränssnittet mellan länsstyrelsens ledningsplats och samverkansledning.
- Belysa länsstyrelsens roll i en samverkansledning.
- Belysa länsstyrelsens roll vid en stor olycka, framförallt avseende informationssamordning.
- Identifiera områden att förbättra inom krishanteringsförmågan.
- Pröva ett förslag till ny krishanteringsorganisation.
- Utveckla Länsstyrelsens förmåga att hantera en kris.
- Öva larm av TiB samt dennes initiala åtgärder.
- Öva uppstart av krisledningsorganisationen i tillämpliga delar,

Näringslivet

- Utveckla krisorganisationen genom att identifiera brister och utveckla vår checklista.
- Öka kompetensen i krisorganisationen avseende samhällets och andra aktörers krishanteringsförmåga.
- Öva att hantera mer än en händelse i krisorganisationen.
- Öva den operativa krisledningen vid ett allvarligt problem.
- Öva en händelse som kräver samverkan med fler aktörer än blåljusmyndigheter.
- Öva förmågan till samordning av information inom fabriksområdet och mot myndigheter.
- Öva krisledningsfunktionen.
- Öva krisorganisationen och samspelet med myndigheter, kommuner, räddningstjänster och övriga aktörer.
- Öva krisorganisationen storskaligt.
- Öva och utveckla samverkan inom fabriksområdet.

Polismyndigheten

- Identifiera kommunikationsvägar för intern och extern samverkan samt upprättande av gemensam lägesbild
- Pröva WIS som informationssystem
- Vidmakthålla och utveckla polisens förmåga att samverka i krishanteringsorganisationen.
- Vidmakthålla och utveckla polisens förmåga att samverka med andra aktörer i krishanteringsystemet.
- Öva katastrofregistrering.
- Öva ledningsstab med inriktning på information och kommunikation.
- Öva uppstart av egen stabsorganisation inkluderande planering för stabs-överlämning.
- Öva vakthavande befäls roll och förmåga att inleda en särskild händelse.

SOS Alarm

- Belysa roll och arbetsfördelning internt för SOS-centralen
- Se att innehåll gällande planer och instruktioner hos SOS Alarm är uppgjorda och inmatade på ett sätt som stämmer överens med avtal och förväntningar från samarbetspartners och kunder
- Utvärdera egna ledningsprinciper och eget stabsarbete.
- Öva sin egen roll i en större händelse.
- Öva uppstartskede och larmfas för SOS-centralens operatörer och lokal ledning.

Sveriges Radio

- Pröva hur kommunikationen och "vägarna" mellan myndigheter och Sveriges Radio fungerar när det gäller VMA mm.
- Öva beredskap för att hantera stora nyhetshändelser i skarpt läge samt upprätta en handlingsplan för stora nyhetshändelser som kan användas praktiskt.
- Öva journalistiskt agerande vid en stor händelse men också utsätta myndigheterna för granskning i syfte förbättra rutiner.

Trafikverket

- Få kännedom om ansvarsfördelning mellan flera krisens aktörer.
- Hitta kommunikationsformer och teknik för samverkan som inte kräver fysisk närvaro.
- Testa förmågan att samverka med andra/övriga aktörer.
- Testa krisberedskapen, larmrutiner och gemensam lägesbild.
- Öva gemensamma informationsinsatser.
- Öva larmfas och uppstartskede från TIB till utökad operativ ledning.
- Öva regional och lokal samverkan.

Aktörsspecifika mål

Försvarsmakten

- Den militära enheten har en *god förmåga* att stödja räddningsinsatsen.
- *God förmåga* att samverka på regional och lokal nivå.
- Militär insatschef (MIC) har en *god färdighet* att samverka med civila aktörer under en räddningsinsats
- Samverkande personal på regional och lokal nivå har en *god färdighet och goda kunskaper* avseende samverkan.
- Övningsdeltagarna har en *grundläggande kunskap* om samhällets resurser för stora olyckor.

Kommunens organisation för räddningstjänst

- *Grundläggande färdighet* att fortlöpande kunna dokumentera och analysera.
- *Grundläggande färdighet* att självständigt starta upp ett anpassat ledningsarbete beroende på händelseutvecklingen.
- *Grundläggande förmåga* att arbeta i stab, skapa beslutsunderlag och fatta beslut.
- *Grundläggande förmåga* att skapa en gemensam lägesbild.

- *God färdighet* i prehospitalt akut omhändertagande⁴ enligt principen L-ABCD.
- *God förmåga* att anpassa ledningsarbetets innehåll beroende på händelseutvecklingen
- *God förmåga* att bidra till det myndighetsgemensamma informationsarbetet
- *God förmåga* att bygga upp och betjäna samlingsplats för skadade.
- *God förmåga* att bygga upp skadeplatsens ledningsorganisation.
- *God förmåga* att genom kommunens informationsresurser, samordna information internt inom den kommunala koncernen samt mot externa aktörer.
- *God förmåga* att genom samverkan med kommunens krisledning samordna insatser vid större olyckor och extraordinära händelser inom den kommunala koncernen samt mot externa aktörer.
- *God förmåga* att genom samverkan samordna insatser vid extraordinära händelser och stora olyckor.
- *God förmåga* att samordna information till allmänhet och media, samt vid större händelse samordna och använda kommunens informationsresurser i krisledningsorganisationen.
- *God förmåga* att samordna informationen till allmänhet och media.
- *God förmåga* att samordna och ge information inom den egna organisationen
- *God förmåga* att samverka med andra aktörers ledningsorganisationer.
- *God förmåga* att samverka med övriga aktörer på skadeplats.
- Inre befäl ska ha en *god färdighet* att analysera en händelseutveckling och kunna ta beslut om att anpassa ledningsorganisationen därefter.
- *Mycket god förmåga* att stödja skadeplatsledningens arbete.

Kommunen

- *Grundläggande färdighet* att lösa sina arbetsuppgifter i stab.

⁴ Avser allt akut omhändertagande utanför sjukhus, av person med sjukdom eller skada oavsett hjälparens medicinska kompetens.

- *Grundläggande färdighet* att nyttja WIS för att dela lägesrapport och ta del av samverkande aktörers lägesrapporter.
- *Grundläggande förmåga* att analysera en händelse och bedöma om den utgör en extraordinär händelse.
- *Grundläggande förmåga* att beskriva och kommunicera en lägesbild.
- *Grundläggande förmåga* att fatta beslut.
- *Grundläggande förmåga* att hantera intern och extern krisinformation under hela förloppet.
- *Grundläggande förmåga* att inhämta information om händelseutvecklingen, analysera händelseutvecklingen samt att sammanställa och kommunicera en lokal lägesbild.
- *Grundläggande förmåga* att inhämta och sammanställa underlag för bedömning och beslut.
- *Grundläggande förmåga* att nyttja WIS för informationsdelning.
- *Grundläggande förmåga* att sammanställa underlag för beslut.
- *Grundläggande förmåga* att skapa beslutsunderlag.
- *Grundläggande förmåga* att skapa en gemensam lägesbild.
- *Grundläggande kunskap* om den centrala krislednings- respektive informationsplanens innehåll.
- *God förmåga* att dokumentera en händelseutveckling.
- *God förmåga* att fatta beslut och få det verkställt.
- *God förmåga* att genom samverkan samordna insatser vid extraordinära händelser och stora olyckor.
- *God förmåga* att genom samverkan samordna insatser vid större olyckor och extraordinära händelser inom den kommunala koncernen samt mot externa aktörer.
- *God förmåga* att hantera intern och extern krisinformation, samt att emot och lämna information.
- *God förmåga* att kommunicera krisinformation till dem som vistas i kommunen.

- *God förmåga* att samordna information internt inom den kommunala koncernen samt mot externa aktörer
- *God förmåga* att samordna informationen till allmänhet och media.
- *God förmåga* att samordna resurser till de två kommunerna.
- *God förmåga* att samverka med länets övriga aktörer i krishanteringssystemet.
- *God förmåga* att snabbt starta upp stabs- och informationsarbete.
- *God förmåga* hos krisledningsnämnd att hantera risk- och sårbarhet inom ras- och skred.
- *Mycket god förmåga* att fatta beslut och få det verkställt.
- *Mycket god förmåga* att samverka med andra verksamhetsdelar inom kommunen.
- *Mycket god förmåga* att ta fram beslutsunderlag, samt leda och samordna insats.

Landstinget

- *Grundläggande färdighet* att arbeta i stab.
- *God färdighet* att hantera larm från kallelsesystemet Rapid Reach.
- *God förmåga* att delge information till övriga ledningsnivåer i systemet.
- *God förmåga* att kommunicera mellan sjukvårdens enheter på skadeplatsen.
- *God förmåga* att leda och fördela tillgängliga resurser.
- *God förmåga* att planera och leda avtransporter av drabbade.
- *God förmåga* att samla Regional särskild sjukvårdsledning och Krisledningsnämnd.
- *God förmåga* att samordna och ge information inom landstinget.
- *God förmåga* att samordna och ge information till allmänhet.
- *God förmåga* att samverka med andra aktörer på systemledningsnivå.
- *God förmåga* att ta emot, bearbeta och ge intern och extern information.

- *Goda kunskaper* om landstingets "katastrofplaner" samt dess innehåll och syfte
- *Mycket god färdighet* att använda personlig skyddsutrustning i förhållande till de risker som finns på skadeplatsen.
- *Mycket god färdighet* att göra medicinska omhändertaganden.
- *Mycket god förmåga* att samverka med övriga aktörer på skadeplatsen.

Länsstyrelsen

- *God förmåga* att fatta erforderliga beslut.
- *God förmåga* att genomföra samverkansmöten.
- *God förmåga* att sammanställa en regional lägesbild.
- *God förmåga* att samordna information till allmänhet och media.
- Tjänsteman i beredskap (TiB) ska kvittera larmet till SOS inom 10 minuter.

Näringslivet

- *Grundläggande förmåga* att fatta beslut.
- *Grundläggande förmåga* att skapa beslutsunderlag.
- *Grundläggande förmåga* att skapa en gemensam lägesbild.
- Informationsfunktionen har en *mycket god förmåga* att hantera olyckan.
- Krisledningen har en *god förmåga* att samverka med andra aktörer, både externt och internt, samordna insatser samt fatta beslut och vara en väl fungerande krisgrupp.
- Krisorganisationen ska ha en *god förmåga* att hantera olyckan.
- Lokala krissamordnare (LKS) har en *grundläggande kunskap och färdighet* i hantering av olyckan.

Polismyndigheten

- *Grundläggande förmåga* att skapa en gemensam lägesbild.
- *God färdighet* att använda WIS för att informera och utdela behörighet att använda WIS.

- *God färdighet* att arbeta i en begränsad stab med fokus på information och kommunikation.
- *God färdighet* att avspärra.
- *God färdighet* att leda staben i väntan på beslut från polisledningen.
- *God färdighet* att registrera skadade samt oskadade.
- *God förmåga* att arbeta i stab.
- *God förmåga* att genom samverkan samordna insatser vid extraordinära händelser och stora olyckor.
- *God förmåga* att i stab och på skadeplats upprätthålla mediekontakt.
- *God förmåga* att inledningsvis leda och att sedan stödja de operativa resurserna.
- *God förmåga* att samarbeta i en samverkansstab.
- *God förmåga* att samordna informationen till allmänhet och media.
- *Mycket god färdighet* att använda polisiär kommunikationsutrustning.
- *Mycket god färdighet* att dokumentera och systematisera insatsen i KC-polis.
- *Mycket god färdighet* att kommunicera i Rakel.
- *Mycket god färdighet* att upprätthålla och vidmakthålla kommunikationskanaler (polisradio).
- *Mycket god förmåga* att informera externt och internt.
- *Mycket god förmåga* att samarbeta med LKC samt yttre personal.
- *Mycket god förmåga* att samverka med andra aktörer på skadeplats.

SOS Alarm

- *God färdighet* att verka i sin roll som SOS operatör.
- *God förmåga* att samverka med de aktörer som deltar i den aktuella händelsen och ev. efterföljande krishanteringsarbetet.
- *God kunskap* om "Flygräddningsinstruktionen".
- *Mycket god färdighet* att verka i sin roll som SOS operatör.

- *Mycket god förmåga* att samverka med de aktörer som deltar i arbetet på skadeplats.
- *Mycket god förmåga* att samverka med de aktörer som finns representerade på systemledningsnivå.

Sveriges Radio

- *God förmåga* att anpassa och vid behov förändra redaktionens organisation och arbetsfördelning efter aktuellt läge.
- *God förmåga* att samverka på skadeplats.
- *God förståelse* hos övriga aktörer i övningen för Sveriges Radios roll/roller vid kriser/stora nyhetshändelser.
- *God kunskap* i att särskilja journalistiskt material och myndighetsinformation.
- *God kunskap* om vilken information som är viktig vid en större händelse.

Trafikverket

- *God färdighet* att fortlöpande analysera händelseutvecklingen samt dokumentera den.
- *God förmåga* (för TIB) att analysera en händelseutveckling och bedöma om den föredras för grundberedskapsgruppen.
- *God förmåga* att bidra till det myndighetsgemensamma informationsarbetet.
- *God förmåga* att kommunicera information inom Trafikverket.
- *God förmåga* att kommunicera information med externa kunder och slutkunder.
- *God förmåga* att utifrån händelseutvecklingen bygga upp en fungerande utökad operativ ledning.
- *Grundläggande förmåga* att identifiera ansvarsområden mellan Trafikverket och andra aktörer i krishanteringssystemet.
- *Grundläggande förmåga* att samverka med länets övriga aktörer i krishanteringssystemet.
- *Mycket god färdighet* att ta emot larm om olycka/tillbud samt vidta rätt åtgärder utifrån situationen.